

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den
10 november 2015 i Bryssel

Kommenterad dagordning

- enligt den preliminära dagordning som framkom den 22 oktober 2015

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Lagstiftande verksamhet

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

3. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag

- Informationspunkt

Ordförandeskapet har aviserat att de kommer lämna en lägesrapport om arbetet med lagstiftningsförslag på området finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

4. Godkännande av A-punktslistan

5. (ev.) Kommissionens handlingsplan för en kapitalmarknadsunion

- Besluts punkt

Rådet ska diskutera och anta rådsslutsatser om kommissionens handlingsplan för kapitalmarknadsunionen.

Samråd med EU-nämnden om kapitalmarknadsunionen har skett tre gånger, senast den 2 oktober 2015. Överläggning med finansutskottet har skett vid två tillfällen, senast den 7 maj 2015.

Den 30 september 2015 presenterade kommissionen sin handlingsplan för en europeisk kapitalmarknadsunion, ett samlingsbegrepp för en serie initiativ som eftersträvar att förstärka kapitalmarknadens bidrag till realekonomin för att främja tillväxt och sysselsättning i EU.

Handlingsplanen baseras på en Grönbok (se faktapromemoria 2014/15:FPM21) som presenterades den 18 februari i år. Planen diskuterar potentiella initiativ för att stärka den europeiska kapitalmarknadens förmåga att allokera kapital och öka gränsöverskridande investeringar i framförallt små och medelstora företag, nystartade företag och infrastrukturprojekt.

Regeringen svarade på det offentliga samrådet om Grönboken och det offentliga samrådet om värdepapperisering tillsammans med Riksbanken och Finansinspektionen¹ den 13 maj 2015.

Som första initiativ inom ramen för kapitalmarknadsunionen presenterade kommissionen den 30 september ett förordningsförslag på enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering. Andra förslag att vänta på kort sikt är justeringar i Solvens II-lagstiftningen för att underlätta försäkringsbolags investeringar i bland annat infrastrukturprojekt. Vidare har kommissionen initierat offentliga samråd om säkerställda obligationer, riskkapitalfonder och de kumulativa effekterna av de senaste årens finansmarknadslagstiftning på finansieringen av den reala ekonomin. De offentliga samråden syftar till att ge kommissionen en överblick av respektive område genom att inhämta synpunkter från berörda aktörer (framför allt medlemsstater, myndigheter och branschorganisationer). De baseras på en preliminär analys av kommissionen och åtföljs av specifika frågor man söker svar på. Resultaten av samråden kan sedan användas som underlag för eventuella framtida förslag från kommissionen. Kommissionen väntas även föreslå en revidering av prospektdirektivet för att underlätta för små och medelstora företag att få tillgång till kapital.

På mötet den 10 november väntas Ekofinrådet anta slutsatser om sin syn på handlingsplanen och vilka prioriteringar medlemsländerna vill se i det fortsatta arbetet. Utkastet på slutsatser lyfter bl.a. fram (i) behovet av ett snabbt antagande av kommissionens förslag till enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering, (ii) borttagandet av omotiverade hinder för gränsöverskridande investeringar, samt (iii) välkomnande av kommissionens samråd om de kumulativa effekterna av de senaste årens finansmarknadslagstiftning. Vidare betonas kapitalmarknadsunionens betydelse för hela EU28 samt principer såsom subsidiaritet, proportionalitet, finansiell stabilitet och investerarskydd.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser. Det är positivt att EU28-perspektivet betonas och att slutsatserna nu innehåller omnämnandet av en stegvis ansats för det fortsatta arbetet med

¹ <http://www.regeringen.se/artiklar/2015/05/eu-kommissionens-initiativ-om-en-kapitalmarknadsunion/>

kapitalmarknadsunionen, framhåller vikten av investerarskydd och finansiell stabilitet, samt ger stöd till en utveckling inom finansmarknadsområdet som bidrar till miljömässig hållbarhet.

Generellt kan sägas att regeringen välkomnar initiativ som främjar gränsöverskridande investeringar, stärker den inre marknaden och breddar antalet finansieringsalternativ, särskilt för små och nystartade företag. Regeringen arbetar aktivt för att initiativ på området ska vara enkla och transparenta, samt varken äventyrar den finansiella stabiliteten eller investerar- och konsumentskyddet.

6. Genomförande av bankunionen

- Informationspunkt

Rådet ska få en lägesrapport om genomförandet av bankunionen.

Samråd med riksdagen i frågan om bankunionen har skett vid ett flertal tillfällen. Frågor om det praktiska genomförandet av bankunionen behandlades senast i EU-nämnden den 2 oktober 2015. Finansutskottet informerades senast den 21 oktober 2014.

Punkten kommer troligtvis utgöras av information om medlemsstaternas genomförande av krishanteringsdirektivet, som ligger till grund för den gemensamma resolutionsmekanismen, samt information om upprättandet av den gemensamma resolutionsmyndigheten.

Krishanteringsdirektivet ska genomföras i alla EU:s medlemsstater. Sverige är ett av sex länder som ännu inte genomfört direktivet. Den gemensamma resolutionsmekanismen gäller emellertid endast de medlemsstater som är med i bankunionen (f.n. endast de medlemsstater som har euron som valuta).

Regeringen beslutade om en proposition om genomförandet av krishanteringsdirektivet den 29 oktober 2015. I propositionen föreslås att lagstiftning som genomför direktivet ska träda i kraft den 1 februari 2016.

7. (ev.) Den gemensamma resolutionsmekanismen – överbryggande finansiering

- Besluts punkt

Målsättningen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse om en mekanism för kortsiktig överbrygningsfinansiering för resolutionsfonden inom bankunionen.

Samråd med EU-nämnden om den gemensamma resolutionsmekanismen ägde senast rum den 5 december 2014. Vid flera tillfällen under 2015 har frågor om det praktiska genomförandet av bankunionen behandlats i EU-nämnden, senast den 2 oktober. Finansutskottet informerades senast om bankunionen den 21 oktober 2014.

Från den 1 januari 2016 ska bankunionens gemensamma resolutionsfond vara på plats. Fonden kommer att byggas upp gradvis fram till 2023. Under denna period ska i enlighet med en överenskommelse från december 2013 därför en mekanism för överbrygningsfinansiering inrättas som kan användas om fondens medel behöver utnyttjas innan allt kapital har betalats in.

Förslaget till överbrygningsfinansiering innebär att varje medlemsstat som deltar i bankunionen upprättar en kreditlina till den europeiska resolutionsmyndigheten. Medlemsstaterna som deltar i bankunionen skriver individuella avtal med den europeiska resolutionsmyndigheten för den egna andelen av fonden. Avtalens villkor är emellertid identiska och utgår från den gemensamma överenskommelsen för överbrygningsfinansieringen. Vid detta möte kommer deltagande medlemsstater ta ställning till den juridiska avtalstexten. Endast länderna som deltar i bankunionen kommer att vara en del av överenskommelsen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige påverkas inte direkt av förslaget så länge vi står utanför bankunionen. Regeringen kan välkomna initiativet som syftar till att stärka den finansiella stabiliteten inom bankunionen. Generellt i frågor som rör bankunionen är det viktigt att lösningar tillförsäkrar likvärdig behandling av alla deltagande medlemsstater, oavsett om de har euro som valuta eller inte.

8. (ev.) Ekonomisk styrning och uppföljning av de fem ordförandenas rapport om färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union

- Diskussionspunkt

Kommissionen ska presentera det paket med förslag och initiativ som den lade fram den 21 oktober. Det gäller förslag till uppföljning och konkretisering av den så kallade fem ordförandenas rapport från i juni om färdigställandet av EMU. Ekofin ska få en första möjlighet att diskutera paketet.

De fem ordförandenas rapport behandlades senast i EU-nämnden den 14 oktober 2015 inför Europeiska rådets möte. Överläggning hölls med finansutskottet den 1 oktober 2015 om regeringens ståndpunkter på rapporten. Frågan var även uppe för samråd med EU-nämnden den 9 oktober inför Allmänna rådet respektive den 10 juli 2015 inför Ekofin.

Det aktuella paketet med förslag från kommissionen innehåller flera delar.²

Ett övergripande meddelande behandlar samtliga förslag och ger överblick. En rekommendation handlar om nationella konkurrenskraftsnämnder i euroområdet. Ett kommissionsbeslut rör inrättandet av en europeisk finanspolitisk nämnd. Ytterligare en del i paketet handlar om euroområdets externa representation.

De flesta av förslagen handlar om ekonomisk-politisk samordning och bättre konvergens. Kommissionen föreslår förändringar av den europeiska terminen, bl.a. att eurodimensionen ska stärkas. Eventuellt kan den gemensamma rekommendationen till euroområdet tidigareläggas, med syfte att rekommendationerna till de enskilda euroländerna tydligare ska anknytas till den gemensamma rekommendationen. Kommissionen föreslår utökad användning av s.k. riktmärken. Vidare föreslås mer fokus på sysselsättning och sociala frågor, t.ex. genom att mer systematiskt genomföra sociala konsekvensanalyser av makroekonomiska anpassningsprogram.

Det finanspolitiska ramverket ska förenklas och transparensen ska bli bättre, enligt kommissionen. Tillämpningen av det makroekonomiska obalansförfarandet ska bli mer förutsägbar.

Kommissionen föreslår att nationella konkurrenskraftsnämnder etableras i samtliga euroländer. Medlemsstater utanför euroområdet uppmuntras att på frivillig bas också inrätta sådana nämnder. Nämndernas uppgift ska vara att analysera konkurrenskraft i ett bredare perspektiv. De ska inte få inverka på arbetsmarknadsparternas autonomi och skillnader i nationell praxis ska beaktas.

Genom ett kommissionsbeslut har en oberoende europeisk finanspolitisk nämnd inrättats inom kommissionen. Dess huvuduppgift ska vara att ge råd till kommissionen om genomförandet av EU:s finanspolitiska ramverk.

Kommissionen anser att euroländerna i större utsträckning ska tala med en röst i internationella fora. På sikt bör den externa representationen bli mer enhetlig. IMF är högst prioriterat och för euroländerna har kommissionen nu lagt fram ett förslag till rådsbeslut, med målet att ha en samlad eurorepresentation i IMF senast 2025. Endast euroländerna har rösträtt i ett sådant beslut.

² KOM(2015)600-603 samt kommissionsbeslut(2015)8000 och 8001.

I avsnittet om den finansiella unionen redogörs för hur bankunionen ska färdigställas. Före årets slut planerar kommissionen att presentera ett förslag om en gemensam försäkringsbaserad insättningsgaranti, inom ramen för bankunionen. Även det fortsatta arbetet med kapitalmarknadsunionen nämns i det övergripande meddelandet.

Kommissionen föreslår olika arrangemang för att stärka den demokratiska legitimiteten, bl.a. en stärkt dialog med nationella parlament och andra nationella aktörer, samt med Europaparlamentet. Det handlar i första hand om att utveckla sådant som redan finns på plats.

Slutligen tar kommissionen upp förberedelser för steg två i de fem ordförandenas rapport, i vilket mer långtgående förslag ingår. Breda konsultationer på nationellt och europeiskt plan planeras av kommissionen. Vidare ska en expertgrupp inrättas i mitten av 2016. Konsultationerna och expertgruppens rapport ska utgöra underlag för en vitbok från kommissionen våren 2017.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att kommissionens paket innehåller en del positiva element, men också en del inslag där det finns oklarheter och där mer analys och diskussion behövs.

Regeringen har förståelse för att euroländerna behöver fördjupa sitt samarbete för att undvika framtida kriser, samt skapa ekonomisk stabilitet och ökade tillväxtmöjligheter. Sverige har ett starkt intresse av ett väl fungerande EMU.

Enligt Sveriges hållning är det viktigt att värna sammanhållningen i EU28. Det är därför bra att flera av förslagen gäller EU28 eller är öppna för icke-euroländer på frivillig basis. Vad gäller förslaget om stärkt eurodimension inom den europeiska terminen vill regeringen i de kommande diskussionerna understryka vikten av att terminen förblir ett ramverk för EU28. Samtidigt kan man konstatera att kommissionens paket inte innehåller en samlad diskussion om hur relationen mellan euroländer och övriga medlemsstater påverkas av de olika åtgärdsförslagen.

Förslaget om extern representation för euroländerna inom i första hand IMF kan påverka den nuvarande samordningen inom EU av IMF-relaterade frågor samt valkretssammansättningen i IMF.

Regeringen välkomnar att kommissionen vill ta steg mot ökad transparens och minskad komplexitet i det finanspolitiska ramverket. Vad gäller inrättandet av en europeisk finanspolitisk nämnd inom kommissionen finns det en del frågetecken kring nämndens roll och oberoende.

Förslaget om konkurrenskraftsnämnder för euroområdet har förändrats sedan det lades fram i de fem ordförandenas rapport. Bl.a. lyfter förslaget nu tydligare fram att nämnderna inte ska få inverka på arbetsmarknadsparternas autonomi, vilket regeringen välkomnar. Ytterligare diskussion och analys behövs dock, bl.a. gällande nämndernas mervärde.

Regeringen kommer att återkomma till riksdagen inför fortsatta diskussioner i rådet om specifika förslag.

9. Finansiering av kampen mot klimatförändringen

- Besluts punkt

Rådet ska anta slutsatser om internationell klimatfinansiering inför klimatkonferensen COP21 i Paris i december.

Förberedelser inför COP21 behandlades i EU-nämnden den 11 september 2015, inför möte i miljørådet den 18 september. Frågan om klimatfinansiering inför COP21 har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Den 21:e partskonferensen för klimatkonventionen (UNFCCC) äger rum i Paris den 30 november -11 december 2015. Rådsslutsatserna kompletterar de tidigare antagna slutsatserna vid miljørådet den 18 september och utgör tillsammans med dem EU:s mandat under COP21-mötet.

Utkastet till rådsslutsatser redovisar EU:s rapporterade klimatfinansiering samt identifierar viktiga principer som ska ge vägledning till EU:s förhandlare i Paris. Framförallt lyfter slutsatserna fram att EU-länderna i) står bakom höginkomstländernas gemensamma mål om att mobilisera 100 miljarder USD årligen per 2020, ii) kommer att bidra med substantiell finansiering även efter 2020 samt iii) att den nya överenskommelsen bör uppmuntra till en uppskalning av finansiering för klimatåtgärder från flera källor, med ett brett deltagande efter förmåga och ansvar. Vidare framhålls behovet av att säkerställa att avtalet är dynamiskt vad gäller finansiering, d.v.s. att åtaganden/åtgärder bör kunna ändras över tid.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till slutsatser om klimatfinansiering.

Regeringen anser att klimatfinansiering kommer att utgöra en viktig komponent för att nå en uppgörelse i Paris. Regeringen välkomnar särskilt att utkastet till slutsatser nu ger ett förhandlingsmandat som uppmuntrar till ökad ambition och som prioriterar stöd till de fattigaste

länderna och de länder som har mest behov av klimatrelaterade stöd. Det är också positivt att utkastet nu innehåller skrivningar om transparens i rapportering av EU:s klimatfinansiering. Regeringen har även verkat och fått gehör för att vikten av att alla länder som utlovat stöd till Gröna klimatfonden omvandlar sina löften till juridiskt bindande avtal understryks.

10. Uppföljning av G20- och IMF-mötena den 8-11 oktober i Lima

- Informationspunkt

Ordförandeskapet och kommissionen väntas återrapportera från mötet mellan G20:s finansministrar och centralbankschefer den 8 oktober i Lima, samt IMF:s årsmöte den 9-11 oktober i Lima.

Förberedelser av mötena behandlades i EU-nämnden den 2 oktober 2015. Information inför IMF:s och Världsbankens årsmöten gavs i finans- och utrikesutskotten den 1 oktober 2015.

G20-mötet

Mötet fokuserade på åtgärder för att skapa en stark och stadigvarande tillväxt, internationella finansmarknads- och skatteregleringar, samt prioriteringarna för det kinesiska G20-ordförandeskapet 2016. Handlingsplanen för genomförande av projektet för skatteunddragande och skatteflykt (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS) fick stöd av G20-länderna. Kina deklarerade att deras ordförandeskap 2016 kommer att betona kontinuitet gentemot föregående ordförandeskap. Utöver det planerar Kina bl.a. att verka för att medlemsländerna ytterligare stärker sina tillväxtstrategier.

IMF:s årsmöte

International Monetary and Financial Committee (IMFC) konstaterade att den globala återhämtningen fortsätter, men att tillväxten är fortsatt blygsam och ojämnt fördelad. Osäkerhet och volatilitet på de finansiella marknaderna har tilltagit och tillväxtutsikterna på medellång sikt har försvagats. För att säkra stark, hållbar och balanserad tillväxt behöver de utvecklade länderna fortsätta att bedriva en expansiv penningpolitik, samtidigt som finansiella stabilitetsrisker behöver hållas i åtanke. En skyndsam och välavvägd implementering av strukturreformer är fortsatt avgörande för att höja produktivitet och tillväxtpotential. Besvikelse uttrycktes över att beslutade IMF-reformer ännu inte kunnat genomföras, och exekutivstyrelsen ombads att slutföra sitt arbete med en interimslösning så snart som möjligt.

11. Övriga frågor

Det finns i skrivande stund inga övriga frågor anmälda.